

ВСЕСВІТНІ МЕРЕЖІ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ДЛЯ БОРОТЬБИ З АНТИМІКРОБНОЮ РЕЗИСТЕНТНІСТЮ

Яковлева Л. В., Баглай Т. О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

mrs.bata@gmail.com

Відкриття антимікробних препаратів (АМП) стало поштовхом для великих медичних та соціальних досягнень. Всього лише століття тому пацієнти помирали від інфекційних захворювань, які сьогодні піддаються лікуванню. Уже звичні для нас медичні досягнення, такі як трансплантація органів, хіміотерапія онкозахворювань та інші були б неможливими без ефективного протимікробного лікування. Тим не менш, нові механізми антимікробної резистентності (АМР) з'являються і поширюються по всьому світу, загрожуючи нашій цивілізації зникненням антимікробної терапії.

Суворі заходи з подолання АМР дуже важливі для всього людства, а глобальна співпраця необхідна для покращення розуміння динаміки розвитку резистентності.

Для розширення глобальної співпраці та поглиблення існуючих даних щодо резистентності до АМП створюються і підтримуються організації та проекти для вивчення АМР.

Для подолання АМР людство повинно об'єднуватись і діяти глобально, бо тільки так ми зможемо захистити наші досягнення в антибіотикотерапії. Україна велика країна з проблемами, які пов'язані з неконтрольованим споживанням АМП і наступним розвитком АМР, тому дуже важливою є система спостереження та реагування на ті несприятливі фактори, які роблять неефективною антибіотикотерапію.

Мета роботи. Дослідити організації, які опрацьовують дані по споживанню АМП та розвитку АМР, що вже існують на світовій арені, а також прослідкували в яких з них Україна приймає участь.

Основний матеріал досліджень. Під керівництвом Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) у жовтні 2015 року була створена Глобальна система

нагляду за антимікробною стійкістю – Global Antimicrobial Resistance Surveillance System (GLASS), членами якої є 71 країна. Україна не входить до цієї системи. Метою об'єднання GLASS є підтримка глобальних досліджень і спостережень задля зміцнення доказової бази щодо АМР, а також сприяння поінформованості прийняття рішень та стимулювання національних регіональних та глобальних дій.

У 2005 році був створений Європейський центр профілактики та контролю захворювань (The European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)), який працює за трьома ключовими стратегічними напрямками: забезпечення доказів для дієвого та ефективного прийняття рішень; зміцнення системи охорони здоров'я; а також відповідає на загрози суспільному здоров'ю.

В рамках ECDC створені та функціонують 19 підрозділів, наприклад Мережа спостереження за інфекціями, пов'язаних із системою охорони здоров'я (Healthcare-associated Infections Surveillance Network (HAI-Net)); Європейська мережа нагляду за споживанням антимікробних засобів (European Surveillance of Antimicrobial Consumption Network (ESAC-Net)); Європейська мережа нагляду за антимікробною стійкістю (European Antimicrobial Resistance Surveillance Network (EARS-Net)); Європейська мережа спостереження за хворобами, що передаються статевим шляхом (European Network for Sexually Transmitted Infections Surveillance); Європейська мережа нагляду за туберкульозом (European Tuberculosis Surveillance Network). Україна не входить та не надає дані до вказаних об'єднань.

Дані про стан АМР в Україні вперше були опубліковані у звіті Центрально-азійського та східноєвропейського нагляду за антимікробною стійкістю (Central Asian and Eastern European Surveillance of Antimicrobial Resistance (CAESAR)) за 2017 рік, опублікований у 2018р. Перший щорічний звіт CAESAR був опублікований у жовтні 2015 року.

Висновки. Україна поступово інтегрується у світові мережі та об'єднання для нагляду за АМР. Тільки співпрацею та кооперацією людство зможе подолати АМР.